

TANIKLARIYLA TARAMA SÖZLÜĞÜ'NDE, GARİB-NÂME'DEKİ TANIKLIĞINA BAŞVURULMAMIŞ TÜRKÇE KELİMELER

Dr. Mahmut ŞARLI

Kayseri Melikgazi Fen Lisesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

ÖZET

Bu makalede, Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü ve Yeni Tarama Sözlüğü'nde geçen; fakat Garib-nâme'deki tanıklarına başvurulmamış ya da Garib-nâme'de farklı anlamlar kazanmış tarih Türkçe kelimeler tanıklarıyla birlikte verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi, Sözlük, Garib-nâme, Yeni Tarama Sözlüğü

Giriş

Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nün ön sözünde belirtildiği üzere,¹ Türk Dil Kurumu, hazırlamayı düşündüğü “Türkiye Türkçesinin Tarihi Sözlüğü” için XIII. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar Türkiye Türkçe'siyle yazılmış eserlerdeki bugün kullanılmayan ya da anlamı, ses ve şekli değişmiş Türkçe kelimeleri tanıklarıyla birlikte tarama çalışması başlatmıştır.

1935'ten 1977'ye kadar süren 42 yıllık çalışma neticesinde, eski dil hazinemizin verimleri olan 227 eser taranmış; taranan bu eserlerdeki tarihî Türkçe kelimeler **Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü** adı ile yayımlanmıştır.² Son ikisi “Ekler” ve “Dizin” olmak üzere tamamı sekiz cilt olarak yayımlanan bu eserde kelimeler, tanıklarıyla verilmiştir.

Taranan bu 227 eser arasında XIV. yüzyılda Kırşehir'de yaşamış olan Âşık Paşa'nın, tasavvufla ilgili ve dil bakımından bir hazine olan **Garib-nâme**'si de bulunmaktadır. **Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü**'nün “kitaptaki tanıkların kaynakları” bölümünde belirtildiğine göre bu tarama, **Garib-nâme**'nin Süleymaniye Kitaplığı'nın, Lâleli bölümünde,1752 numarada kayıtlı bulunan nüshası kullanılarak, Kilisli Muallim Rifat tarafından yapılmıştır.

Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nde, **Garib-nâme**'nin tarihî Türkçe kelimelerinin büyük bir çoğunluğu tanıklarıyla verilmiştir. Ancak, **Garib-nâme**'nin, Kayseri Raşit Efendi Kütüphanesi'nde,9344 numarada kayıtlı bulunan nüshasıyla Rasim Deniz'in özel kitaplığında bulunan nüshasının karşılaştırılmasıyla oluşturulan yüksek lisans tezlerindeki³ 85 Türkçe kelimesinin tanıklarına, **Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü**'nde rastlayamadım.

Bu çalışmamızda, hem bu eksikliğin tamamlanması hem de oluşturulması düşünülen **Türkiye Türkçesinin Tarihî Sözlüğüne** malzeme olması bakımından, **Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü**'nde bulunup da **Garib-nâme**'deki tanıklığına müracaat edilmemiş 85 tarihî Türkçe kelime ile bu sözlükte hiç bulunmayan ya da bulunmakla beraber farklı anlamlarda kullanılan tarihî, üç Türkçe kelimeyi de **Garib-nâme**'deki tanıklarıyla verdim.

Makalemi hazırlarken şöyle bir yol izledim: Önce, **Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü**'nde ve Cem Dilçin tarafından hazırlanan **Yeni Tarama Sözlüğü**'nde⁴ bulunan, fakat **Garib-nâme**'deki tanıklığına başvurulmamış tarihî Türkçe kelimeleri, sonra da **Garib-nâme**'de geçen; ancak **Yeni Tarama Sözlüğü**'nde bulunmayan ya da metnimizde farklı anlamlarda kullanılan tarihî Türkçe kelimeleri alfabetik olarak ve tanıklarıyla verdim. Kelimelerin sağ taraflarına da bu kelimelerin yüksek lisans tezindeki ve Yeni Tarama Sözlüğü'ndeki anlamlarını, kelimelerin bu sözlükte geçtiği sayfa numaralarıyla verdim. Tanıkların altına da parantez içinde, kelimenin içinde geçtiği beytin, yüksek lisans tezindeki sayfa ve beyit numaralarını aldım.⁵

A) Yeni Tarama Sözlüğü ve Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nde, Garib-nâmedeki tanıkları verilmeyen tarihî Türkçe kelimeler:

AŞırlamaŧ : İtibar göstermek, yüceltmek, ululamak (3)

'Âlem içre eâf anı aŞırladı

Hem eâfı tevêd ile ol birledi.

12. sayfa, 16. beyit.)

AŞmak : Çıkmak, yükselmek.(4)

Ol ũlula cümle eâlŧ aŞar idi

Dilese yirden göge aŞar idi

(21. sayfa, 5. beyit.)

Ancılayın : Onun gibi ,ona benzer,ona denk,o kadar,öyle.(9)

Ancılayın kim var anı kim bile

Ya a)a lâyıf 'ibâdet kim ũla

(4. sayfa, 14. beyit.)

- Bay £ lmak : Zengin etmek,varl kl yapmak.(28)
Bu Ââ•at bir dürlü degüldür âèir
Kimisin bay ol £ lur kimin fakîr (24. sayfa,3. beyit)
- Bay £ : A ikar, belli ,gerçek, üpheye meydan vermeyecek derecede a-
ç k.(28)
¥an ol cân kim saña lây £ durur
Seni sevmeklik aña bay £ durur (8. sayfa, 3. beyit)
- Bay ma£ :Zengin olmak.(28)
Kim anuñla £amu yoèsul bay ya
•A£l u cân andan gerek ni•met yiye (408. sayfa,12. beyit)
- Bellü bilmek : yice anlamak, kanaat getirmek, üphe etmemek.(28)
Bellü bilüñ ayr degül andan ol
çeri bir gizlü gencdür andan ol (407. sayfa, 17. beyit)
- Beñde : E ,benzer,emsal.(30)
¥ocal £ bilüñ uña mânend olur
Anun uçün êalleri beñde olur. (119. sayfa, 3. beyit)
- Bezemek :Süslemek,donatmak,tezyin etmek.(32)
Ol è n kim ëa£ dö edi kim dire
Ol cân kim ëak bezedi kim yire (14. sayfa,15. beyit)
- B çma£(biçmek) Biçmek,hasat.(32)
Çifti £o up toèm n æaçma£ gerek
Çün ekin old bu kez b çma£ gerek (166. sayfa, 15. beyit)
- Bile : Beraber,birlikte.(32)
Anda anuñ èiömetindeydim bile
Bile geldüm Âapuda her menzile (407. sayfa, 8. beyit)
- Birikmek : Bir araya gelmek ,birlik olmak,birle mek.(35)
it imdi eydeyim bir anlar
ëa£ yol nda biriken ol cânlar (16. sayfa, 3. beyit)

Birle : ile.(35)

Herbirinüñ işi işi birle adını

Eydeyim kim bilesin söz dadını (399. sayfa, 18. beyit)

Birlemek : Birliğini kabul etmek,şirk koşmamak.(35)

Öñ gelenler daèi anı birledi

Áon gelen hem yine anı bir didi. (9. sayfa, 14. beyit)

Buşmak : Öfkelenmek,kızmak.(41)

Geldileri didi hey uruşmañuz

Áabr idüñ birbinüñüze buşmañuz (44. sayfa,17. beyit)

Çağıldaf : Öğütülen buğdayın taşlar arasında bittiğini bildiren, değirmen taşına çarparak “çak çak” ses çıkaran alet,parça.(49)

Hem çağıldafdur biri kim çaldırar

Ol durur bu buşdayı her dem sürer. (425. sayfa,15. beyit.)

Çalap : Allah,Tanrı.(49)

Ey Çalap sen r|zi fıılŞıl ðullara

İşbu ma'nî è|hini yoèsullara (398. sayfa, 2. beyit)

Çaldırmak : Hareket etmek,kımıldamak,hareket ederken hışırtılı,çatırtılı sesler çıkarmak.(49)

Hem çağıldafdur biri kim çaldırar

Ol durur bu buşdayı her dem sürer. (425. sayfa,15. beyit.)

Çapınmağ : Hücüm etmek,saldırmak,hızlı hareket etmek,hızlı koşmak.(50)

Aña lâyığ bes gerek bir at ola

Anuñıla çapına ol dört yaña (465. sayfa, 18. beyit)

Çapmağ :Hücüm etmek,vurmak,saldırmak,atılmak.(50)

Kimisi atdur kim ol yükün çeker

Kimisi alpdur kim ol biner çapar (411. sayfa, 1. beyit)

Çavı yürümeğ : Ünü yayılmak,şayi olmak. (51)

ëürmet eyler aña cümle èâè u 'âm

Çavı yürür èalf içinde nık –nâm (491. sayfa, 9. beyit.)

Çegzinmek : Dönmek, çevrilmek, dolaşmak.(56)

àaş u çarè ol ÀoŞrılıfda çegzinür

¥âyim olur bunlar aña berkinür

(427. sayfa, 14. beyit)

Çeri : Asker.(53)

Enbiyâ şamusi anuñ leşkeri

Evliyâ cümle aña oldı çeri

(11. sayfa, 15. beyit)

Çevrinmek : Bir şeyin etrafında dönmek.(54)

Çevirenür dün ü gün Àolap bigi

Döker andan her vüc. da manæıbı

(129. sayfa, 1. beyit.)

Çonmaş : (ısınmak için) oturmak, çömelmek .(58)

Bir sa'at yaydur güne yanmaş gerek

Bir sa'at fışdur oda çonmaş gerek

(69. sayfa, 12. beyit)

Çöngelmek : Zayıflamak, gücünü yitirmek, görevini yapamaz duruma gelmek, körleşmek.(59)

Dökülür diş dün ü gün gör çöngelür

é]b zîbâ şekli zişt ü neng olur.

(430. sayfa, 9. beyit)

Degme : Her, herhangi, rasgele.(62)

Degme birsi birikenler medêidür

İkilik içre şalanlar şadhidür

(16. sayfa, 2. beyit)

Degmek : Ulaşmak, gelmek, takdir edilmek, isabet etmek, erişmek.(62)

Tañrıdan degmiş idi bu baèt aña

'Arş anuñçün olmuş idi taèt aña

(402. sayfa, 2. beyit)

Değşürmek : Değıştirmek, değışmek.(62)

Ol Àaleb degşürdi êâlümden beni

Bîkarâr oldı bu kez düni günü

(433. sayfa, 5. beyit)

Depretmek : Kımıldatmak, hareket ettirmek, sarsmak:862)

àaş daèi oldı bu kez yoşdur æuyı

Kim dürür kim deprede bu şamuyı

(426. sayfa, 8. beyit)

DİRLİK : Yaşayış,hayat,sağlık,geçim.(69)

Zîre birlik eâf Çalab birligidür

İkilik şol ‘âæîler dirliğidür

(17. sayfa,15. beyit)

DİRMEK : Toplamak,biriktirmek.(69)

İmdi gel ‘afluñı dir kendüzüñe

Fıkr idüben baŞıl iki gözüñe

(30.sayfa,1.beyit)

DİŞENMEK : Degirmen taşına diş açılmak,dişegilenmek, dişlenmek.(70)

R_zigar geçdükçe bu ealŞ tîz olur

Dişenür ya’ni degirmen tîz olur

(428. sayfa,7. beyit)

DEVŞÜRMEK : Toplamak,bir araya getirmek,derlemek.(66)

âopraŞın devşür didi ol ‘Azrâile

Diri Şıldı eâf anı nefea ile

(111. sayfa,10. beyit)

DÜN : Gece.(75)

‘Işk içinde dün ü gündüz bir olur

Cümle eâlde ‘aşŞ eri Şâkir olur

(67. sayfa, 14. beyit)

DÜRİŞMEK : Çabalamak,gayret etmek,çalışmak.(75)

Bu ikinüñ orta yirinde gönül

Dürişürler kim Şılalar anı Şul

(64. sayfa,4. beyit)

EL ŞAVŞURMAŞ : El kavuşturmak, eli el üstüne koyarak saygı duymak, el pençe divan durmak.(130)

Cümle gök ehli beŞâret urdılar

Şapuda el Şavşuruban Åurdılar

(543.sayfa,10.beyit)

ER : Erkek,koca.(83)

Biri şol girçek müselmânlar ki var

Er ü ‘avret birbirine uydılar

(26. sayfa,14. beyit)

EREN : Allah dostu,kamil insan,(84)

Biri şol æabreyleyen kirtü eren

Er ü ‘avret æabr içinde cân viren

(27.sayfa,1. beyit)

- Esrimek** : Sarhoş olmak,kendinden geçmek,(85)
'İş elinden esrüyen ayılmadı
'İş elinden yazılan bozılmadı (66.sayfa,12.beyit)
- Eyrek (eyürek)** : Daha iyi.(88)
Eyregi müdbirige fâni' dürür
Kendü kendü eayırına mâni' dürür (479.sayfa,7.beyit)
- Geldec** : Gelecek.(90)
Öñde æoñda fâmunuñ ma'æ_dı ol
Gelmişüñ geldecinüñ ma'b_dı ol (9.sayfa,15.beyit)
- Gerçekleyin** :Gerçekten,hakikaten.(92)
Eytdiler gerçekleyin geldük yola
Mâl ü baş u cân u oŞul kızıla (566.sayfa,3.beyit)
- Gökçek** : Sevimli,hoş.(96)
Biri birine mu'âi' olmaz bular
Andan alur gökçek ü çirkin e_lar (62.sayfa,14.beyit)
- Iraş** : Uzak.(110)
Zîre ten kim bir avuç ÄopraŞ idi
Bilelikden ol dem ol iraŞ idi (10.sayfa,9.beyit)
- Issı** : Sıcaklık,hararet.(111)
Zîre ÄaŞ u Äaş aña ma'nî durur
Issı æovuş hem anuñ yolın vurur (33.sayfa,12.beyit)
- Issuz** : İnsanı olmayan,boş,tenha,sahipsiz.(118)
Ne ulu buldum bularda ne kiçi
Ne illidür ne issuz bu şehr içi (482.sayfa,6.beyit)
- İg** : Değirmenin döne mili,eksen.(113)
Biri perdür biri igdür biri Äaş
Biri æudur biri şol yerdeki Äaş (425.sayfa,12.beyit)

- İley** : Huzur,yan,kat,karşı taraf.(114)
Şâh oturmuş ileyinde dört êarîf
Gah muvâfîf êâl dürür gah muêtelif (139.sayfa,18.beyit)
- İl** : Halk,ahali.(113)
Ne ulu buldum bularda ne kiçi
Ne ilidür ne ısuз bu şehr içi (482.sayfa,6.beyit)
- İşig** : Eşik.(119)
Anuñ ardınca işitdi nefis-i kül
Ol işigde ol daêi hem oldı ÷ul (1.sayfa,15.beyit)
- Kendüzi** : Kendisi,kendi,şahsı.(134)
Kendüzine kendüzi nâz eyledi
Kâfi n_ına urdı bir sâz eyledi (1.sayfa,9.beyit)
- Kiçi** : Küçük.(140)
Söz işitmekde bu cümle èâæ u ‘âm
Farfı yoè ulu kiçi birdür temâm (130.sayfa,1.beyit)
- Yoca** : İhtiyar,yaşlı.(141)
Yoca kim yoèsul ola oldur işi
Ölse yegdür eyle olunca kişi (219.sayfa,6.beyit)
- Yocalmañ** : İhtiyarlamak.(141)
Ketèüôâlıñda düşer ol æoèbete
Yocalıcañ lâyıñ olur raêmete (119.sayfa,7.beyit)
- Koldaş** : Yardımcı,arkadaş.(143)
Kim helâl ola bu cân yoldaşlıŞı
Hergiz ayrılmaya ‘ışñ ÷oldaşlıŞı (10.sayfa,12.beyit)
- Koçmak** : Kucaklamak,sarılmak.(142)
Hem muñâbildür gönül ol uçmaŞa
Bil ki yigdür bañma ê_rı ÷oçmaŞa (133.sayfa,10.beyit)

- Niše** : Nasıl,niçin.(158)
Tâc ile oldı züêal ðod'ilerü
Niše ðodı tâc ile od ilerü (402.sayfa,12.beyit)
- Oğımağ** : Çağırmak,davet etmek.(161)
Rehrevâne rehnümâ oldur âêir
Ûulları kendüzine hem ol oğır (6.sayfa,14.beyit)
- Öz** : Kendisi,benlik,nefis.(170)
“ââha” birle ögdi anuñ özini
Ya'ni ayuñ bedri diyüp yüzini (13.sayfa,4.beyit)
- ÁaŞıŞ** : Sayı,hesap,miktar,hesap.(177)
Yoêsa bilsün gelmemiŞdür æaŞıŞa
'Ömri geçdi irmedi bir æaŞ işe (472.sayfa,16.beyit)
- âaň** : Şaşılacak şey,hayret,şaşırmak.(202)
Çarêı çarêa benzedürsem taň degül
Gerçi kim bu çarê anuñla dek degül (427.sayfa 11.beyit)
- âaña ðalmađ** : Şaşakalmak,donakalmak.(202)
Didi yâ Cebrâil eyitgil baña
Bu ne işdür bu işe ðaldum Àaña (450.sayfa,2.beyit)
- âaňlamađ** : Şaşmak,taaccüp etmek.(202)
Çün bu istiŞnâyı böyle aňladum
âurdum anda bu işi çok Àaňladum (439.sayfa,1.beyit)
- âon** : Elbise,kılık,kıyafet.(210)
Gör ki nice giymiŞ altun Àonı gün
Ol sema'da êarket eyler dün ü gün (2.sayfa,14.beyit)
- Tonanmak** : Giyinip kuşanmak,süslenmek.(210)
Çün Àonadı söz ol âvâz Àonını
ÇıkmaŞa bes Àaşra Àutdı yönini (463.sayfa,2.beyit)

- àu görmek : Uygun bulmak, isabetli kar lamak, rast gelmek.(214)
Bunlara vaêyi gelüp dü gördiler
Tañr nuñ Àakdîrini Àu gördiler (418.sayfa,1.beyit)
- Uçma£ : Cennet.(216)
Uçma— düzdi senüñçün ol Celîl
Ne ki anda var saña £ ld sebîl (316.sayfa,18.beyit)
- Ur ma£ : Vuru mak, çarp mak.(220)
Bes bu —av—a vü ur mak neyidi
Cümle dil bilinmedüğinden idi (45.sayfa,5.beyit)
- Utmak : Yenmek, oyunda kazanmak.(221)
Kimse kim yiryüzini Àutm ola
Cümle maè£ •a£l n utm ola (408.sayfa,7.beyit)
- Ü enmek : Vazgeçmek, çekinmek, korkmak.(225)
ëâlin añlap da•vîsinden ü ene
Ü enüben ëa£ yol nda £u ana (75.sayfa,15.beyit)
- Ya— : Dü man.(230)
Bunlar iksi birbirine ya— dur
Birbirinüñ tedbîrini Àa— dur. (62.sayfa,13.beyit)
- Yara£ : Yol haz rîl .(235)
Çünkü cümle yol yara— cem• ola
Hem muvâf £ ol yola yolda bula (181.sayfa,4.beyit)
- Yara— eylemek Haz rîl k yapmak.(235)
Çün yara— n eyledi nitmek gerek
Bu kezin yola ç £up gitmek gerek (181, sayfa,5. sayfa)
- Yavuz : Kötü, fena.(239)
Anlaruñ kim yo£durur £ulavuzu
Ol durur bu cümle èal£uñ yavuzu (36.sayfa,13.beyit)

Yirmek : Çekiştirmek,kötülemek,hor görmek:(247)

Yol içinde birbirini yirmeye

Dile bařup ma'niyi òor görmeye (568.sayfa,1.beyit)

Yola bařlamak : Kılavuzluk etmek.(249)

Cümle peyşamberler anı işledi

Anuñ ile òalfı yola başladı. (536. sayfa,20. beyit)

B) Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü ve Yeni Tarama Sözlüğü'nde bulunmayan ya da Garib-nâme'de, bu sözlüklerdekinden farklı anlam ve şekillerde kullanılan tarihî Türkçe kelimeler:

Erlige degmek : Bülüğ çağına girip sorumluluk yüklenir olmak.

Kimsene kim erlige degmiş ola

Eydeyim ne işleye ol ne fıla (136.sayfa,13.beyit)

Gizlenü : Gizli,saklı,bilinmeyen.

Düniğn7mlerdürlü cistm

Hler bi.2üdüuGizlenr bi.dad3 (06.sayfa83.beyit)

ānāksıkıgünŞolıyākdıgınebi..sa yaulaŞ(m)□.□(kn.)□T□□ ola

i ol□ahdeeksügb

KAYNAKLAR

- ALPARSLAN, Ali, "Âşık Paşa'da Tasavvuf", TDED, C.XII, İstanbul 1963, s.143-156
- ÇELEBİOĞLU, Amil, **Türk Edebiyatında Mesnevi**, Kitabevi Yayınları, İstanbul 1999, s.49-52
- GİBB, E. J. Wilkinson, **Osmanlı Şiir Tarihi**, Çev. Ali Çavuşoğlu, Akçağ Yayınları, C.I-II, Ankara 1999
- İZ, Fahir ve Günay Kut, **Büyük Türk Klasikleri**, C.I, İstanbul 1985, s. 299-301
- KAPLAN, Mehmet, "Âşık Paşa ve Birlik Fikri", *Türkiyat Mecmuası*, C., XVII, İstanbul 1976, s.148-160
- KAYMAZ, Zeki, **Âşık Paşa ve Garib-nâme**, (inceleme-metin, basılmamış doktora tezi) Malatya 1989
- KÖPRÜLÜ, M. Fuad, "Âşık Paşa", *İA*, C. I, s.701-706
- KUT, Günay, "Âşık Paşa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.IV, s.1-3
- NOYAN, Bedri, **Garib-nâme**, Ardıç Yayınları, Ankara 1998
- OKUYUCU, Cihan, **Âşık Paşa'nın Tasavvuf Risalesi**, Erciyes Üniversitesi SBED (ayrı basım), Kayseri 1988
- YAVUZ, Kemal, **Garib-nâme**, TDK Yayını, Ankara 2000

DİPNOTLAR

- ¹ Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü'nün hazırlanma amacı için bkz. *Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü*, C.I, Ön Söz., Cumhuriyet Basım evi, İstanbul 1943.
- ² *Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü*, Türk Tarih Kurumu Basım evi, Ankara 1988.
- ³ Garib-nâme'yle ilgili yüksek lisans tezleri için bkz.
Remzi Baykaldı, **Garib-nâme**, (1.-5. babalar, metin , basılmamış yüksek lisans tezi), Erciyes Üniversitesi SBE , Kayseri 1991, Tez nr. 50
Mahmut Şarlı, **Garib-nâme**, (6.-8. bablar, metin, yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Erciyes Üniversitesi SBE , Kayseri 1991, Tez nr.190
Kadir Güler, **Garib-nâme**, (9. ve 10 babalar, metin , yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Erciyes Üniversitesi SBE, Kayseri 1991, Tez nr. 207
- ⁴ *Yeni Tarama Sözlüğü*, (Haz. Cem Dilçin) Ankara 1983
- ⁵ Bu tanıkların altına varak numarası yerine sayfa numarası vermemizin sebebi, tezlere esas alınan Garib-nâme nüshalarının yer yer eksik olması ve iki nüshanın karşılaştırılmasıyla oluşturulan tezlerin doğru metne daha yakın bulunmasıdır.